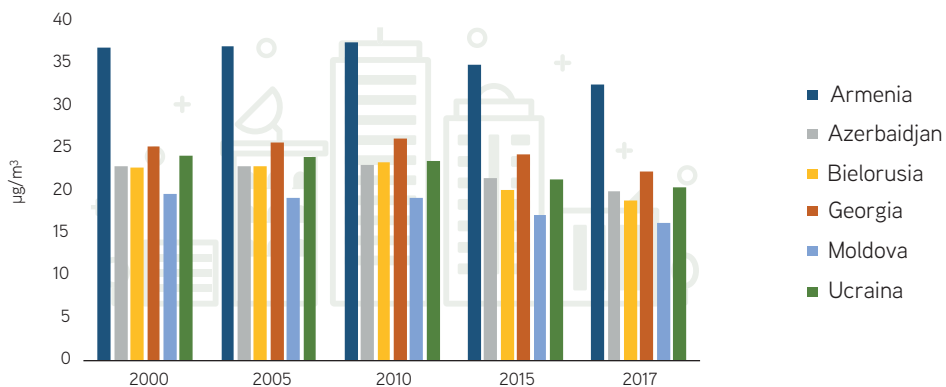

Comparație internațională

Ponderea populației la nivel național care este potențial expusă la concentrațiile de $PM_{2.5}$

Notă: Datele Băncii Mondiale privind expunerea la poluarea aeriană sunt obținute din estimările concentrațiilor anuale a particulelor fine, obținute în urma studiului efectuat de Global Burden of Disease, un angajament al comunității științifice internaționale condus de Institutul pentru Evaluare Metrică a Sănătății, Universitatea din Washington (IHME). Estimările concentrațiilor medii anuale sunt generate prin combinarea și modelarea datelor pe chimia atmosferei și transport, observații satelitare ale aerosolilor din atmosferă și monitorizarea la sol a particulelor. Datele privind expunerea populației urbane și rurale la concentrațiile de $PM_{2.5}$ sunt agregate la nivel național.

Sursa: Baza de date a Băncii Mondiale, NEA.GOV.GE

Protecția aerului în Moldova

Lista site-urilor web relevante

- Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon și Protocolul de la Montreal privind substanțele care epuizează ozonul (1995): <http://ozone.unep.org/reporting>
- Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (2006): <http://chm.pops.int/Countries/Reporting/NationalReports/tabid/3668/Default.aspx>
- Convenția UNECE privind poluarea aerului transfrontalier de lungă durată (1999) și Protocolul EMEP (2012): http://ceip.at/ms/ceip_home1/ceip_home/status_reporting/
- Banca de date a Băncii Mondiale. Date privind mediul social și guvernanta (ESG): [https://databank.worldbank.org/source/environment-social-and-governance-\(esg\)-data](https://databank.worldbank.org/source/environment-social-and-governance-(esg)-data)
- Strategia de mediu pentru anii 2014-2023: <http://green.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=41&t=/Regulatory-framework/Environmental-Strategy&>
- Banca de date statistică Moldova: <https://statbank.statistica.md/pxweb/pxweb/en/10%20Mediul%20inconjurator/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774>
- Pagina web ENI SEIS: <https://eni-seis.eionet.europa.eu/east/countries/moldova>

Lista contactelor relevante

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
MD-2005 mun. Chișinău, str. Constantin Tănase 9
Email: madrm@madrm.gov.md
Email: cancelaria@madrm.gov.md

Agenția pentru Mediu
MD-2005 mun. Chișinău, str. Albișoara 38
Tel: 022 820770
Email: am@mediu.gov.md

Biroul Național de Statistică
str. Grenoble, 106, MD-2019 Chișinău,
Republica Moldova
Tel: (+373) 22 40 30 00 / 67 770 055
E-mail: moldstat@statistica.gov.md

European Environment Agency

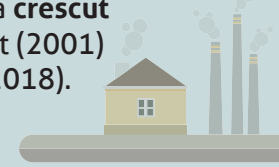
photo: [Rus/fes0/shutterstock.com, graphic: www.123rf.com](https://www.123rf.com)

Starea și tendința calității aerului în Republica Moldova

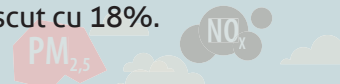
În medie, sectorul transporturilor reprezintă **93,7%** din volumul total de substanțe nocive emise în aer.

Din 2001 până în 2018, volumul de poluanți emiși în atmosferă de sursele de poluare staționare a crescut de la 14,5 kt (2001) la 15,2 kt (2018).

În a. 2018 comparativ cu a. 2001, emisiile de NO_x au scăzut cu circa 32%, emisiile de SO_2 au scăzut cu circa 72%, emisiile PM au scăzut cu 27%, în timp ce emisiile de CO au crescut cu 18%.

Poluarea aerului are un impact semnificativ asupra speranței de viață, din cauza efectelor pe termen lung asupra sănătății, cauzând boli pulmonare și cardiace.

Cadrul politicii de protecție a aerului

La nivel internațional

Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (Geneva, 1979)

Protocolul privind poluanții organici persistenți (24 iunie 1998, Aarhus)

Protocolul privind metalele grele (Aarhus, 24 iunie 1998)

Protocolul privind finanțarea pe termen lung a Programului de cooperare pentru monitorizarea și evaluarea transportului pe distanțe lungi de poluanți atmosferici în Europa (EMEP), adoptat la Geneva la 28 septembrie 1984

Protocol privind combaterea acidificării, eutrofizării și ozonului la nivelul solului (Goteborg, 30 noiembrie 1999)

Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon și Protocolul de la Montreal privind substanțele care epuizează ozonul

Nivel național

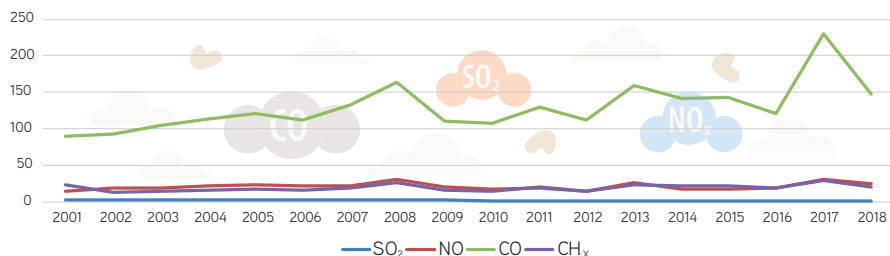
Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului

Legea nr. 1422/1992 privind protecția aerului atmosferic

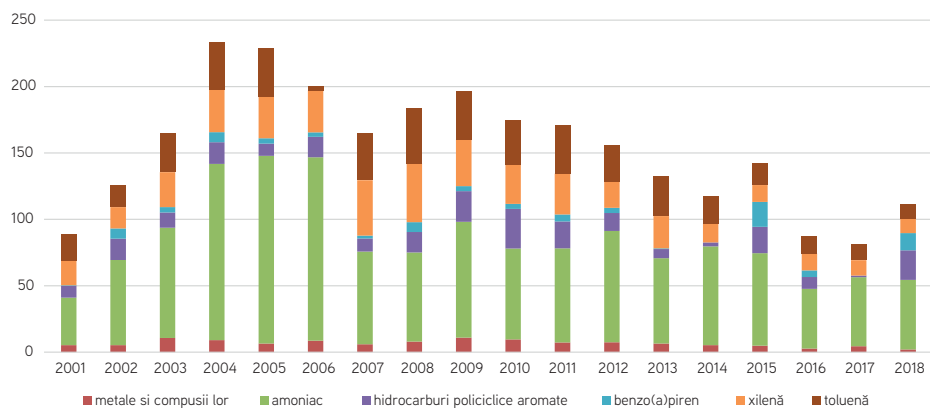
Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului

Strategia de mediu pentru anii 2014 – 2023

Emisiile totale ale poluanților principali din surse staționare și mobile (1000 t/an)

Emisiile unor substanțe poluante specifice în aerul atmosferic de către surse staționare (t/an)

Sursa: statistica.gov.md

Obiectivele selectate și evaluarea acestora

Starea actuală a calității aerului, problemele sectoriale și nevoia de protecție a aerului necesită elaborarea de măsuri pentru reducerea emisiilor de poluanți la sursă, precum și direcții de acțiune pentru a evita, preveni sau reduce impactul poluării aerului asupra componentelor mediului, ecosistemelor și sănătății umane, inclusiv în contextul îndeplinirii angajamentelor Republicii Moldova cu privire la ratificarea tratatelor internaționale.

Crearea unui sistem integrat de management al calității aerului

- Delimitarea teritoriului Republicii Moldova în zone sau aglomerații care reflectă nivelul lor de poluare
- Sursele staționare, instalațiile sau activitățile care generează emisii de poluanți în atmosferă vor fi inventariate și clasificate în trei categorii în funcție de nivelul emisiilor poluante: mari, medii și mici.
- Se vor adăuga marje temporare de toleranță pentru zonele și aglomerațiile în care concentrația de poluanți din aerul ambiental depășește valorile țintă sau limitele calității aerului.
- În caz de necesitate, planurile de calitate a aerului vor fi elaborate, urmând planurile și programele de reabilitare a calității mediului. Aceste planuri vor fi furnizate în etapa de eliberare a autorizațiilor de mediu.
- Armonizarea legislației naționale privind calitatea aerului cu legislația și standardele UE.

Obiectiv strategic

Normele privind limitele emisiilor de poluanți atmosferici sunt depășite și nu corespund standardelor UE. Valorile limită admisibile pentru emisiile atmosferice ale poluanților majori trebuie introduse treptat, începând cu centralele mari de energie termică și electrică și extinse progresiv la alte surse de poluare și substanțe poluante. În plus, taxele de poluare nu au niciun efect descurajant asupra poluanților și sunt aplicate pentru prea multe substanțe. Din aceste motive, sistemul trebuie revizuit. De asemenea, trebuie să crească valoarea plăților pentru emisiile de poluanți importanți.

Evaluarea îndeplinirii obiectivului strategic

Ponderea populației expuse la PM_{2,5} este definită ca nivelul mediu de expunere a populației unei țări la concentrații de particule suspendate care măsoară mai puțin de 2,5 micrometri în diametru aerodinamic, care sunt capabile să pătrundă adânc în tractul respirator și să provoace daune grave pentru sănătate. Monitorizarea directă a PM_{2,5} este încă rară în majoritatea părților lumii, iar protocoalele și standardele de măsurare nu sunt aceleași pentru toate țările. Între 2000 și 2017, expunerea medie anuală a PM_{2,5} în Moldova a avut o tendință în scădere.

